

Újabb ütközet jöhet a Szegedi Tudományegyetem névváltoztatásának ügyében

Bod Péter

2020. okt. 28., 08:05

Teljes titokban készítették elő, de egyelőre megfeneklett a Szegedi Egyetem (SZE) névváltoztatásának szándéka, amit a vezetés rapid módon szeretett volna elfogadtatni. Szent-Györgyi Albertről nevezték volna el az intézményt.

Az egyetemi névváltoztatás ellen kari tanácsi döntéssel is tiltakozó bölcsész- és társadalomtudományi, gazdaság-, valamint állam- és jogtudományi karon oktatók a hétfői egyetemi szenátusi ülés előtt úgy látták, rosszul áll az ügyük. Pesszimizmusokra az ott történtek rácafoltak. Előzetesen annyit lehetett tudni, hogy az SZTE tizenhárom karából az említett három ellenzi a névváltoztatást. Előzetes megítélésük szerint ez nem sok jót ígért számunkra a szenátusi ülésen. A bomba azonban már az ülés elején robbant, mert a szenátusi tagok jelentős többséggel napirendre sem engedték venni a névváltoztatásról szóló előterjesztést.

Az 52 tagú szenátusból 49-en voltak jelent a hétfői ülésen, közülük 27-en elutasították, hogy tárgyalják a névváltoztatást kérdését, 19-en támogatták, míg 3-an tartózkodtak. Mindez jelzi: alaposan elszámolhatta magát az egyetem vezetése, amely alighanem biztosra ment. A Narancs.hu névtelenséget kérő egyetemi forrásai arra hívták fel a figyelmet, hogy a tervezett névváltoztatással kapcsolatos előkészítő munkát az egyetem vezetésének hosszú ideig sikerült titokban tartani. Nem véletlen, hogy a hétfői szenátusi ülés után az egyetem hallgatói

Adatvédelem

önkormányzatának vezetője úgy nyilatkozott a Szeged Televíziónak, hogy HŐK csak a múlt héten értesült a tervről, amikor megkapták az erről szóló előterjesztést.

Miért kezelték titokként?

Önmagában komoly kérdéseket vet fel, miért kellett titkot csinálni egy olyan, az egyetem életét alapvetően befolyásoló, szinte mindenkit véleménynyilvánításra készítő kérdésről, mint a névváltoztatás. Az erről szóló kezdeményezés az orvos kar dékánjához, Lázár Györgyhez köthető, amelyet az egyetem rektora teljes mellszélességgel támogatott kezdetektől fogva. Sokan ennek kapcsán úgy vélekednek, hogy a névváltoztatási ötlet gazdája az a Rovó László rektor, akivel szemben felmerült a gyanú, hogy márciusban egy ausztriai sítáborból hazaérkezve [koronavírus fertőzött lett](#), de sokáig nem vonult karanténba, hanem ellátta vezetői feladatait és közben műtéteket is végzett.

A Magyar Orvosi Kamara (MOK) Győr-Moson-Sopron Megyei Etikai Bizottságának vizsgálata ebben [az ügyben tisztázta a rektort](#), aki nemrégiben azonnali hatállyal felmentette a munkavégzés alól szegedi klinikai központban dolgozó [Horváth Szatmár pszichiátert](#). Horváth a MOK Csongrád-Csanád Megyei Etikai Bizottságának vezetőjeként megkezdte a rektor ellen hivatalból kötelezően lefolytatandó vizsgálat előkészítését. Horváth Szatmár a helyi sajtónak nyilatkozva legalábbis sejtetni engedte, hogy eltávolítása összefügghet etikai bizottsági munkájával.

Fotó: szte.hu

A Szegedre költözés 100. évfordulója

A szegedi egyetemi oktatók közül sokan úgy vélekednek, hogy felesleges és szükségtelen az SZTE átnevezését kezdeményezni. A jövőre Szegedre költözésének századik évfordulóját ünneplő univerzitás az utóbbi évtizedekben több névváltoztatáson esett át. Legutóbb 2000-ben, akkor lett Szegedi Tudományegyetem. Az ellenzők táborából megszólal

Adatvédelem

érvelnek, hogy húsz éves brandépítés válna semmissé, ha új nevet kapna az intézmény. Ezzel kapcsolatba arra is felhívták a figyelmet, hogy a világ és Európa egyetemeit lajstromozó rangsorokban hátrébb szorulna Szeged, mert még a nemzetközi tudományos és egyetemi közéletnek is évekre telne, hogy beazonosítsák: a Szegedi Tudományegyetem azonos a Szent-Györgyi Tudományegyetemmel. Angol elnevezésben egyébként Szent-Györgyi University of Szeged lenne az új név.

Szorosan idekapcsolódik, hogy a nemzetközi egyetemi rangsorok kapcsán az egyik legmeghatározóbb elvárás az intézményekkel szemben a stabilitás. Ennek egyik, ha nem a legfontosabb sarokköve az egyetem neve, annak változatlansága. Ahogy egyik beszélgetőpartnerünk fogalmazott: aligha véletlen, hogy a Cambridge-i Egyetemet közel hatszáz éve hívják úgy, ahogy.

Egyetem, város, régió

Az új névadással kapcsolatos gondok másik ága, hogy világszerte döntő többségében ahhoz a földrajzi egységhez – városhoz, régióhoz, szövetségi államhoz – kötik az egyetemeket, ahol működnek. Bár a kivételek száma sem csekély: Sorbonne, Humboldt, Harvard. Igaz, a Humboldt Egyetem nevében szerepel a Berlin elnevezés is.

Ez a logika vezette annak idején a hazai vidéki egyetemek legutóbbi átnevezését. Így lett a Kossuth Lajos Tudományegyetemből Debreceni Tudományegyetem és Szegedi Tudományegyetem a József Attila Tudományegyetemből. Mindezek jótékonyan befolyásolták ezekben az egyetemekben a nemzetközi érvényesülését, és ennek háttérében ott állt az is, hogy a külföld számára sem Kossuth, sem József Attila nevet nem jelentett semmit. Ráadásul a nem magyarok számára kiejthetetlen nevek voltak és maradtak.

Szent-Györgyi nemzetközileg már nem annyira ismert

Fotó: mta.hu

Szent-Györgyi neve és teljesítménye elhalványult

Sokan vélekednek úgy, hogy nem feltétlenül igaz a névváltoztatásról szóló előterjesztés indoklásában található állítás, ami szerint Szent-Györgyi Albert neve nemzetközileg nagyon ismert. Ennek alighanem éppen az ellenkezője az igaz. A tudós 1937-ben kapott Nobel-díjat, de ennek emléke és jelentősége Szegeden és Magyarországon kívül erőteljesen elhalványult, ami figyelembe véve az idő múlását, nem meglepetés. Többen megfogalmazták: hiába szánunk kiemelkedő jelentőséget a névváltoztatást akarók Szent-Györgyi nevének, ilyesmivel csak korlátozott értelemben rendelkezik.

A tervezett átkeresztelésének létezik egy másik kellemetlen aspektusa is – érvelnek az ellenzők. Így az, hogy világszerte hat olyan egyetem is található, amelynek nevében szerepel a Szent György (St. George) név, és ez összetéveszthetővé tenné velük a szegedi egyetemet. Ha valamit a névadás kapcsán el kellene kerülni, az éppen ez – fogalmazott a Narancs.hu-nak az egyik oktató.

Természettudományi túlsúly

A portálunknak nyilatkozó forrásaink szerint az egyetem, latinul: universitas, több tudományterületet magában sűrítő fogalom. Amennyiben a szegedi egyetemet korábbi professzoráról, rektoráról, Nobel-díjas tudósáról neveznék el, akkor egyértelműen természettudományos-orvosi identitást kapna a felsőoktatási intézmény. Ezt kifejezetten ellenzi az egyetemi karok egy része.

Adatvédelem

Az ügy kapcsán kivétel nélkül minden forrásunk arról számolt be, hogy a névváltoztatási ügy szálait az egyetem orvosi és természettudományos kara mozgatja. Ezek az intézmény „túlsúlyos” karai. A többi karhoz képest mamutméretűek, legyen szó a költségvetésükről, az oktatói és hallgatói létszámukról és pályázati aktivitásukról. Az egyetemi döntéshozatali ügyekben ez a két kar rendszeresen érezteti és érzékelteti hatalmi erejét – tudtuk meg az ilyen ügyekre rálátó oktatóktól és tisztségviselőktől.

Az általunk megkérdezettek mindennek kapcsán azt is elmondták, hogy a tudományterületek különbözősége alapvetően befolyásolja egy-egy kar költségvetésének nagyságát. A természettudományi és az orvosi kar műszer- és eszközigényével nem versenyezhet a BTK, a GTK és az ÁJTK, de ettől semmivel sem kevésbé értékes tudományterületek, mint a nagy büdzsével dolgozó karok.

A Cambridge-i Egyetemnek 600 éve nem változott a neve

Fotó: wikipedia.org

Elutasítás után, második ütközet előtt

Komoly jelzés ezzel kapcsolatban, hogy az egyetem gazdaságtudományi karának tanácsa a szenátusi ülés előtt 100 százalékos szavazati arányban utasította el (!) a névváltoztatásra vonatkozó előterjesztést, és 85-95 százalékos volt az arány az állam- és jogtudományi és bölcsészkaron.

Amennyiben a hétfői szenátusi ülésen szabad utat kapott volna a névváltoztatásról szóló előterjesztés, az ügy messze nem lett volna lefutott akkor sem. Alapvetően azért mert az

Adatvédelem

intézményfenntartói jogokat gyakorló Innovációs és Technológiai Minisztériumnak mindezt jóvá kellene hagyni. Ennek kapcsán hallottunk olyan véleményeket, hogy a minisztériumi hozzájárulás ebben az esetben korántsem vehető magától értetődőnek.

Ám ha a minisztérium beleegyezését sikerülne is megszerezni, az egyetem nevének megváltoztatásáról a parlamentnek is szavaznia kellene. A különösebben nem erős, bár kétségkívül fideszes politikai háttérrel rendelkező jelenlegi egyetemi vezetés nem lehetne biztos abban, hogy sikerülne a miniszterelnököt és rajta keresztül a 133 kormánypárti képviselőt meggyőzni a névváltoztatás szükségességéről.

A hírek szerint a hétfői fiaskó után sem tett le az egyetem vezetése a névváltoztatásról. Vagyis jön az ügy – de lehet, hogy inkább ütközetet kellene írni – második felvonása.

Bod Péter

2020. okt. 28., 08:05

EZT MÁR OLVASTA?

Sürgősen kerestetik: Budapest - 15813 aktuális állás | Jooble
Jooble | Hirdetés

Kórházba szállították Donald Trumpot

Ezt csinálja a luxusbörtönben a sikkasztásért elítélt volt MVM-vezér

Szlávik János: Hatalmas járványról van szó

Karácsony Gergely Máté Gábor és Kováts Adél újraválasztását javasolja

Macron nem enged: Azért harcolok foggal-körömmel, hogy az EP továbbra is ülésezhessen Strasbourgban